

Áhugaverd veljarakanning

Oddagrein

Tað er áhugavert, at Tjóðveldisflokkurin ikki bara heldur støðuna, men sanniliga hevur framgongd í veljarakanningini, sum varð kunngjørd undan vikuskiftinum. Flokkurin fær meira enn ein fjórðing av øllum atkvøðunum og nýggju tingfólk, um val hevði verið. Hóast tað gongur hinvegin hjá samgonguflokkunum, hevur samgongan kortini meiriluta aftan fyri seg.

Tað er skilligt, at Hogni Hoydal fegnast í viðmerking um úrsliðið frá kanningini. Tað góða úrsliðið kann flokkurin fyrst og fremst takka honum fyri. Hann er greiður, dugir væl at grundgeva fyri floksins politikki, er sakligur og høvskur. Onkur vil kanska siga, at hann er í so demagogiskum. Eisini »sleppur« hann lætt enn, tí so lítið »kjót« er komið á fullveldisætlanina.

Afturímóti hava hvørki hinir bæaðir landsstýrismennir hjá Tjóðveldisflokkinum, ella fvrmaðurin á tingi, markerað flokkin serliga heppið. Signar á Brúnni hevur ein heilan føvning fullan av ógreiddum málum, sum biða eftir hansara avgerð. Og tað eru nogv, sum seta spurnartekin við, hvussu væl Karsten Hansen kláraði eldð sín í lønarsamráðingunum í vár. Men hann er jarðbundin og virkar álitissskapandi.

At Sambandsflokkurin stendur seg væl er eina og aleina eini polarisering at takka. Flokkurin hevur hvørki eina greiða linju í ríkisráttarspurninginum ella í øðrum málum, og ofta tykist verandi tingmanning bara at vera eitt afturljóð frá eini farnari tingmanning, sum var meiri at sær komin.

Tað man óivað tykjast svárt hjá Javnaðarflokkinum, sum størsta andstöðuflokkur at hava víkjandi undirtøku - í andstöðu. Men eisini í Javnaðarflokkinum saknast ein linja. Eftir at hava tøvt, gjørdi hann fyrri tveimum árum síðani støðuna greiða. Hann vildi virka fyri eini sjálvstýrisslóg, og hann markeraði seg rættiliga greitt undan valinum í fjør vár. Seinni sendi flokkurin út sína sjálvstýrissstevnu, sum elvdi til orðaskifti tá, men síðani hevur flokkurin nærum tagt sín egna politikk í ríkismálinum burtur. Og orðaskiftið á tingi um dagarnar vísti, at flokkurin stendur spjaddur í hesum máli, og hevur lítið nýjgandsandi at bjóða upp á í øðrum málum, sum skuldu havt tyðning fyri flokkin. Mótvegis Tjóðveldisflokkinum tykist Javnaðarflokkurin ikki trúgva upp á sín politikk og berjist ikki eldhugaður fyri honum. Floksleiðslan heldur óivað, at hon ger sitt ítarsta, men frá síðulinjuni er leikurinn ikki nóg framrættaður. Líðið er ikki nóg væl samanspælt, og einstaklingaavrikini ikki nóg heppin.

Sosialurín

Viðmerkingar:

Løgmanrøðan var sum eitt valupplegg

Satt at siga so var tað við spenningi at eg setti meg at lurta eftir lögmanrøðuni. Og í fyrstu atlugu skuffar hon ikki. Røðan er full av gyltum lyftum og bjørtum hugsjónum. Nakað sum eitt vælsurt valupplegg. Batar verða lóvaðir á snøgt sagt øllum økjum. Men nærlesur tú røðuna, standa lyftini í leysari luft undan ítökiligar ætlanir aftanfyrri.

Eg fari at ger viðmerkingar til partar av tí, lögmaður fortaldi okkum í tí raðfylgju, málini eru nevnd.

Í sambandi við tann batnaða búskapin heldur lögmaður, at tað er tí batnaði kappingarforinum fyri at takka. Her kundi eg hugsa mær at vita, hvar og hvussu kappingarfori er batnað. Tann batnaði búskapurin hevur triggjar orsøkir: Nógvar fiskur, høgir prisir og lág renta. Ongar av hesum orsøkum hevur samgongan haft ávirkan á. Hinvegin fær arbeiðsfólkid ein yvir nakkan frá samgonguni, tí sagt verður at kappingarfori hjá vinnuni er versna í sambandi við tær síðstu lønarsamráðingarnar. Hvat skulu vit við eini vinnu, ið ikki megnar at gjalda lórir? Lønarlógir er lægri enn hjá øllum, vit samanbera okkum við. Tað átti vinnumálstýrið at vita.

Tað tykist beinleiðis at vera eitt problem hjá samgonguni, at búskapurin er góður. Danir eru byrjaðir at røpa varskóg. Donsk blóð skriva, at tær almennu útreiðslurnar eru eksploderaðar, síðan henda samgongan tók við. Lögmaður gevur bløðunum rett, men hetta lesa vit ikki í lögmanrøðuni. Sum eitt kuriosum kann eg nevna, at ein av teimum búskaparfrøðingum, sum landstýri skal ráðføra seg við, sær bjargingina fyri búskapinum liggja í tí minkandi fiskiskapinum. »Stikk den!« Fidusina við at seta blokkstuðulin á eina serliga jättan á figgarlógina ljóðar sum hokus pokus, men onkur

annar man fara at gera meira burtur úr hesum.

Nevnt verður at fiskivinnan minskar við 1%. Hetta man so verða í virði, tí fiskiskapurin er minkaður við heilum 35% bara í ár, uttan at lögmaður nevniir tað. Falla prisirnir, sum vit ikki eru harrar yvir, so rýkur búskapurin. Men hetta hóskar ikki til eina so bjarta lögmanrøðu. Annars er at fegnast um tann góða og sunna vøxturin í alivinnuni. Tunfiskaveiðan er nevnd sum ein alternativ veiða í altjóða sjógv. Aðrenn vit fara í altjóða sjógv at fiska, so eiga vit at gera okkum greitt, hvussu leingi útlandsrar manningar skulu manna 4 av 6 skipum í fýroyskum øki. Hetta er hóast alt okkara dýrasti fiskur. Tað tykir mær bakvent, at japanesarar og filipinarar liggja í fýroyskum øki, meðan vit fara í altjóða sjógv.

Fullveldisætlanin gongur sína jøvnu gongd. Fyrireikingin hevur, sum tað sæst, til endamáls at fáa størst møguleiga undirtøku fyri ætlanini. Alt seinasta ár var okkara flokkur undir hørðum trýsti frá tjóðveldisflokkinum, teir kravdu, at vit gjørdi teirra politikk til okkara, uttan at teir lótu nakrar sømdir ístaðin. Annadað er, at fólkaflokkurin og gamla sjálvstýri gjørdi loysingarpolitikkin hjá tjóðveldinum til sín politikk. Men at krevja hetta av javnaðarflokkinum í anstöðu tykist í so framligt.

Samgongan vil loysa, meðan javnaðarflokkurin ynskir størst møgulegt sjálvstýri í ríkisfelagsskapinum. Samgongan kemur at sanna, at tað ber ikki til at byggja framtíðina á ein lóutsterning, sum ráddi á vári 1998, partvís skóptur av einari subjektivari sjónvarpssending. Í samband við sjálvstýrismál, havi eg ein spurning til ein setning niðast á síðu 17. Nær hevur tann danska stjórnin sagt seg vera til

reiðar at samráðast um eina varliga búskaparlaga tillaging í tí forinum, at vit taka loysingina. Hetta man vera ynskihugan, eins og tá Hogni Hoydal skal skerja blokkina í 20 ár eftir loysingina. Mer vitandi hava danskir politikarar bara tosa um 3 til 5 ár. Nei, tað verður ikki javnaðarflokkurin, men Hogni Hoydal, Bjarni Djurholm og aðrir samgongumenn, ið eiga til uppgávu at sannføra veljaran um, at loysingin er bjargingin.

Undir altjóða samstarvi verður fegnast um handels-samstarvið við ES. Og tað er kanska at fegnast um. Men eg hugsi, at talið er skeivt, tá ið sagt verður at 97% av handlinum við ES er friur. T.d. kann eg nevna, at Havsbrún tekur seg fyri einum 10-12% av okkara útlutningi, og tær pilkaðu rækjurnar telja væl eisini við. So tann friur handlin man liggja langt undir 97%.

Pensionsreformurin er blivin eitt »snik snakk« evni, sum alt annað, sum Helena Dam á Neystabø umsitir. Lögmaður mælir til, at løntakarinn sjálvur rindar sína egna pensión. Sum borgarligur politikari vil hann fritaka arbeiðsgevaran hesa skyldu. Hetta útalisi brýtur grundleggjandi við tær arbeiðsmarknaðarpensiónir, ið eru galdandi, har arbeiðsgevarin rindar bróðurpartin. Nú er so nóg tosað, at stundin er komin, at tingið fer at vita, um vit fáa eina solidariska ella eina egoistiska pensiónsskipan. Sambart pressuni gongur Als-skipanin eina ótrygga framtíð móti. Landsstýrismáðurin, sum fram um aðrar settur seg yvir lótingið, kundi hugsa seg ein part av Als-fæðnum til at figgia barnsburðargrunn. Eg vóni at hetta er ein líka stórir fusari, sum allir hinir fusararnir, hesin ráðariki landsstýrismáðurin hevur gjørt. Annars fari eg at spyrja samgonguna, nær brólara-

Dan R. Petersen

kvotan hjá Finnboğa Arge er upprúkt.

Eg kann bara fegnast um, at Hogni Hoydal fráboðar ein styrktan norðurlanda-politikk, bæði í Útnorðurráðnum og Norðurlandaráðnum. Tað er gleðiligt, at samskiptið millum parlamentarikarar og landsstýrissíðuna skal styrkjast. Tí tað hevur kenst eitt sindur hugstoytt at hoyrt í pressuni, hvat landsstýrismáðurin tekst við í ministarráðnum. Annars tykist mær lógi, at Landsstýrið, leyst av fullveldispolitikkinum, arbeiðir við einum kravi um sjálvstöðuga umboðan í Norðurlandaráðnum. Hetta merkir í veruleikanum, at Hoydal ikki trýr uppá eitt sitt fullveldi. Tekur samgongan fullveldi, so fáa vit sjálvstöðuga umboðan uttan tær tingingar, ið nú skulu fara fram.

Veioðflotin skal endurnýggjast uttan tó at sagt verður frá, hvussu ein nýggjur floti skal figgast. Endurnýggjing er alneyðug, og bar tað til í 5-ti árunum, so skal tað eisini bera til í dag.

Privatisering av postverkinum eftir sama leisti, sum telefonverkið er fráboðað. Motivini fyri privatiseringini av telefonverkinum vóru altjóða kapping. Væntar samgongan, at útlandsk feløg fara at bjóða seg fram at bera postin út til Fugloyar og Mykenesar? At enda fari eg at takka Anfinni Kallsberg fyri, at hann sparir okkum fyri tað reyp og sjálfvørherligi, sum eykendir røðurnar hjá undanfarna lögmanni.

Dan Reinert Petersen,
tingmaður

75 ár síðani sorgarleikin við Toftasluppini »Onnu«

Minningarhald í gamla kirkjugarði í Reykjavík

Í vár vóru liðin 75 ár síðani »Anna« gekk burtur við innsiglingina til havnina í Grindavík í Íslandi. Í hesum sambandi skipar Føroya Fiskimannafelag saman við Sjómannasamband Íslands fyri minningarhaldi við fý-

roysku fiskimannagravnar í gamla kirkjugarði í Reykjavík. Í hesum gravum eru jarðaðir teir, hvørs lík av »Onnu« vórðu bjargað. Teir, sum doyðu aftan á eldsvalukkuna við »Acron« í 1938 og Hans Jacobs Berg, sum

doyði í 1926 aftan á at hava verið settur í land av »Falkinun«.

Minningarhaldið verður sunnudagin 15. august kl 10. Røður verða væntandi hildnar av umboðum fyri fiskimannafelagøini í Fø-

oyum og Íslandi, umboði frá føroyska sjómansheiminum í Reykjavík og umboði fyri tey eftirstandi. Kransar verða eisini lagdir á hesum trimum gravum.

Aftaná verður lutakararnir bodni á føroysk sjómansheimi í Reykjavík til ein bita og ein drekka mun, siga Føroya Fiskimannafelag og Sjómannasamband Íslands í tíðindaskrivi.